

Strategisk arbejdsprogram 2024-2028

Danske Døves Landsforbund (DDL) vil med arbejdsprogrammet 2024-2028 sætte rammerne for den strategiske retning de kommende fire år og mål, der vurderes realistiske, stille opgaver for både hovedbestyrelse og forbundets sekretariater.

Arbejdsprogrammet er et redskab. Målene er udarbejdet i et tværfagligt samarbejde mellem DDL's hovedbestyrelse, medarbejdere i DDL samt medlemsforeningerne. På den måde ønsker landsforbundet at sikre størst muligt ejerskab og tilhørsforhold til arbejdsprogrammet.

Arbejdsprogrammet er med andre ord ikke blot en vision og ønsketænkning. Det er et integreret værktøj, som til hvert hovedbestyrelsesmøde gennemgås af ledelsen, med henblik på at sikre, at retningen overholdes så vidt muligt.¹

Operationelt er det DDL's ledelse, landsforpersonen og direktøren, der bærer ansvaret for, at arbejdsprogrammet følges og eventuelt justeres. Ved DDL's statusmøder med medlemsforeningerne vil arbejdsprogrammet blive gennemgået, og foreningerne bliver informeret om status for arbejdet.

Arbejdsprogrammet er delt op i tre områder med overskrifterne: Menneskerettigheder, Fællesskab og Viden & kendskab. Under hvert område ligger en række mål og delmål, som ikke skal ses som siloer, men tværtimod som internt afhængige.

---

¹ Perioden 2020-2023 viste, at for eksempel uforudsigelige hændelser som coronapandemien kan påvirke både den strategiske retning i landsforbundet og fordre, at nye opgaver prioriteres, her for eksempel medlemsoplysning om corona med mere.

Ret til tegnsprog – hele livet

Menneskerettigheder	Fællesskaber	Viden & kendskab
<p>Politisk styrke</p> <p>I Danmark er der stadig stor uvidenhed om døve, døves livsvilkår, døves rettigheder og tegnsprog blandt politikere, embedsværket og myndigheder.</p> <p>DDL vil sikre, at DDL og forbundets målsætninger er kendt blandt samtlige politikere på Christiansborg, og hvor det ellers er relevant for det politiske arbejde.</p> <p>DDL vil med bistand fra blandt andet hovedbestyrelsen sikre, at lokalforeninger kender til muligheden for at engagere sig politisk lokalt, for eksempel gennem Danske Handicaporganisationer (DH).</p> <p>DDL vil sikre et højt kendskab til døve og døves kultur og hermed sikre, at døve og retten til tegnsprog naturligt indtænkes i politisk arbejde og indsatser.</p>	<p>Medlemsforeninger</p> <p>Medlemsforeninger, som er under DDL's paraply, skal understøttes efter behov</p> <p>DDL skal sikre, at medlemsforeningerne føler sig værdsat og er en del af fællesskabet. Foreningerne skal fremme lokale fællesskaber for døve, hvor alle, der har lyst, trygt kan komme og deltage. Det gøres via DDL's sekretariat gennem årlige møder med foreningerne efter gældende vedtægter og gennem mulighed for smidig kommunikation med DDL.</p> <p>Særligt Grønland skal prioriteres. DDL vil arbejde for, at døves livsvilkår i Grønland prioriteres, både politisk, menneskeretligt og økonomisk.</p> <p>DDL vil aktivt arbejde for, at der fortsat er en ungdomsafdeling i DDL.</p>	<p>Internt og eksternt</p> <p>DDL skal være en langt mere kendt organisation.</p> <p>Når fokus rettes på døve og døves rettigheder, skal DDL være den organisation, som politikere, myndigheder, medier med flere først henvender sig til.</p> <p>Gennem målrettet kommunikation og deltagelse i relevante fora skal DDL tale døvesagen og sikre, at kendskabet til døve udbredes.</p> <p>DDL vil forstærke kendskab til døve både internt og eksternt med dokumentation og publicering af analyser, forskning og undersøgelser.</p> <p>DDL's viden skal være solid og evidensbaseret og skal udbredes mest muligt i relevante medier og til relevante modtagere.</p>
<p>Dansk tegnsprog</p> <p>DDL vil fortsat arbejde for døves menneskeret til tegnsprog, fra vugge til grav og i alle livets sammenhænge.</p>	<p>Medlemmer</p> <p>Medlemmer af DDL og interesse- eller lokale medlemsforeninger skal føle, at det er værdifuldt at være medlem af DDL.</p> <p>DDL og foreningerne skal være nysgerrige på og åbne for andre foreninger, sammenslutninger, interessefællesskaber og typer af medlemskab med mål om at fastholde og udvikle tegnsprogsarenaer.</p> <p>Det skal være trygt at være medlem af DDL. DDL skal kunne bistå medlemmerne med mange typer af</p>	<p>Hvad er DDL, og hvad kan DDL</p> <p>DDL skal sikre, at det internt og eksternt er tydeligt, hvad DDL er og dermed også, hvad DDL som politisk paraplyorganisation ikke er.</p> <p>DDL skal styrke sit brand og herigennem gøre opmærksom på sine kerneområder og sit arbejdsfelt.</p> <p>Med kommunikationsindsatser målrettet både medlemmer og omverden skal DDL slå sin position fast og udbrede kendskab og viden.</p>

<p>Selvom dansk tegnsprog i 2014 blev anerkendt som sprog i Danmark, er sproget endnu ikke fuldt ligestillet med dansk lydssprog.²</p> <p>DDL må konstatere, at hverken myndigheder, offentlige institutioner eller medier generelt hjælper med at sikre, at døve har mulighed for kommunikation på eget modersmål.</p> <p>Revitalisering af dansk tegnsprog DDL vil arbejde for, at dansk tegnsprog er i fokus og opnår fuld ligestilling med dansk lydssprog.</p> <p>DDL mener, at dansk tegnsprog har behov for særlig beskyttelse. Derfor er der behov for viden og dokumentation om, hvad der kan styrke og fremme dansk tegnsprog. DDL ønsker, at det sker gennem en statslig tegnsprogskommission.</p> <p>Fokus på sprogteknologi DDL vil opmærksomt følge udviklingen og udfordringerne med teknologiske løsninger og muligheder i virtual reality og artificial intelligence, hvor fokus er på oversættelsen mellem dansk lydssprog og dansk tegnsprog. DDL hilser udviklingen velkommen, så længe det er udført med respekt for tegnsprog og med fuld transparens. Derudover henholder DDL sig til World Federation of Deaf (WFD's) politik på samme område.</p>	<p>problemstillinger og kunne henvise til relevante, eksterne aktører. DDL skal også kunne være behjælpelig med henvisning til vejledning på dansk tegnsprog.</p> <p>DDL vil arbejde for at sikre "safe space" og whistleblower-ordninger, så medlemmer, der har brug for dette, trygt føler, de kan henvende sig til DDL.</p> <p>DDL vil kunne føre klagesager for medlemmer efter individuel vurdering og vil kunne henvise til eksterne aktører, hvis sagen falder udenfor DDL's områder.</p> <p>DDL arbejder for alle døves rettigheder og skal konstant sikre, at døve ikke diskrimineres, lades tilbage eller ekskluderes. DDL kan kun bistå i konkrete, individuelle sager, hvis den pågældende er medlem af DDL. DDL skal søge at gøre det så attraktivt som muligt at være medlem af DDL.</p>	<p>DDL skal særligt sikre større synlighed på sociale medier, både internt til medlemsforeninger og eksternt til relevante medier og beslutningstagere.</p>
---	--	---

---

² Det krævede en stor indsats fra DDL at sikre, at informationer under pandemien blev oversat til dansk tegnsprog. Dette skete efter at sundhedsmyndigheders informationsmateriale blev oversat til ca. 14 talte minoritetssprog.

<p>Fuld deltagelse</p> <p>Gennem politisk anerkendelse af, at døve har menneskerettigheder ligesom alle andre, vil DDL arbejde for, at døve sikres fuld deltagelse i samfundet på lige fod med andre.</p> <p>Døve ekskluderes i mange sammenhænge trods det faktum, at Danmark har tilsluttet sig både Europa-Parlamentets beslutning af den 23. november 2016 om tegnsprog og professionelle tegnsprogstolke,³ FN's verdenserklæring om menneskerettigheder⁴ og FN's handicapkonvention.⁵</p> <p>DDL vil ændre dette og sikre døves ret til tegnsprog - hele livet. Det betyder, at døvfødte børn og deres forældre har adgang til tegnsprog, at unge både i fritiden og under uddannelse har adgang til tegnsprog og tegnsproglige fællesskaber, at voksne og ældre kan tage del i samfundet på lige fod med alle andre, og at døve anerkendes som kulturel og sproglig minoritet.</p> <p>DDL vil forsætte arbejdet med Tegnsprogspakken, som er et tilbud til forældre med døvfødte eller døvblevne børn, og sikre, at relevant sundhedsfagligt personale er informeret om dansk tegnsprog.</p>	<p>Frivillige</p> <p>Frivillige, som bistår DDL lokalt og nationalt, er et vigtigt fundament for DDL's forskellige indsatser. Arbejdet med frivillige skal styrkes, beskrives og rammesættes, så det både for den enkelte frivillige og for de mange, som nyder godt af indsatsen, opleves trygt og godt.</p> <p>DDL skal arbejde for at skabe frivilligfællesskaber på tværs af aktiviteter og lokale tiltag og sikre, at alle frivillige har samme rettigheder og goder.</p>	<p>Hvad gør DDL</p> <p>Døve forsvinder ikke. DDL er lodret uenig i flere antagelser om, at døve ved udgangen af dette århundrede vil være så få, at tegnsprog og døvekultur forsvinder. Der vil alle dage være døve, også i fremtiden.</p> <p>DDL arbejder derfor både nationalt og internationalt for at sikre døves menneskerettigheder og for, at døve mødes med respekt og ligeværdighed.</p>
	<p>Nationale indsatser</p> <p>DDL vil fortsætte sine nationale indsatser til gavn for døve i Danmark.</p> <p>DDL vil starte pilotprojekter, og vil vurdere, om projekterne eventuelt skal overtages af eksterne aktører med større ekspertise indenfor givne områder.</p> <p>DDL vil fortsætte arbejdet for adgang og ret til tegnsprog i alle livets sammenhænge fra vugge til grav.</p>	<p>Hvad kan DDL</p> <p>DDL kan og vil påvirke både politikere og den offentlige debat.</p> <p>Med indlæg og artikler i relevante medier og med solid evidensbaseret viden vil DDL sørge for at være den første organisation, som enkeltpersoner, institutioner, fagfolk og politikere henvender sig til, når fokus er på døve.</p>

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0442_DA.html

⁴ <https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=dns>

⁵ <https://im.dk/publikationer/2010/dec/fns-handicapkonvention-om-rettigheder-for-mennesker-med-handicap-paa-let-dansk>

<p>DDL vil fortsat arbejde for en omorganisering af tolkeområdet med fokus på ret til tolk i alle livets sammenhænge. DDL vil arbejde på, at området forenkles, så barrierer fjernes, og døve opnår fuld tilgængelighed i alle sammenhænge.</p> <p>Tolkeuddannelsen DDL vil arbejde for, at uddannelsen som tegnsprogs- og skrive-tolk styrkes og udvikles, så der sikres veluddannede og kvalificerede tegnsprogstolke. DDL vil sikre, at der udbydes en uddannelse som tegnsprogs- og skrive-tolk af høj kvalitet, samt sikre, at det er attraktivt at gennemføre tegnsprogs- og skrive-tolk</p> <p>Tilgængelighed Fuld deltagelse kommer kun, hvis døve sikres fuld tilgængelighed til information og kommunikation, både lokalt, nationalt og internationalt. Derfor vil DDL fortsat sørge for at være repræsenteret i relevante råd og fora, som understøtter døves ret til information og kommunikation på dansk tegnsprog.</p>	<p>Internationale indsatser</p> <p>DDL vil fortsætte sine internationale indsatser og samarbejder.</p> <p>DDL skal ikke lukke sig om sig selv, men indhente og dele viden, både i forhold til det internationale samarbejde med organisationer som DNR, WFD og EUD og med solide partnerskaber i udviklings- og lavindkomstlande.</p>	<p>Samarbejde</p> <p>Problemer opstår, når døve i den hørende verden mødes med fordomme, afvisninger og manglende viden.</p> <p>Uvidenhed er en stor faktor, og der er flere grunde til, at viden om og interaktionen med døve gennem de sidste mange år har været dalende. Den væsentligste årsag er udbredelsen af høretekniske hjælpemidler, som tilbydes alle døvfødte børn, og som kan give en slags hørelse. Simultant med udbredelsen af høretekniske hjælpemidler har flere aktører arbejdet målrettet på at reducere adgangen til tegnsprog.</p> <p>DDL er åben for at samarbejde både med aktører, som målrettet ønsker at minimere adgangen til dansk tegnsprog, såvel som de aktører, der kæmper samme sag som DDL. Målet er at sikre, at dansk tegnsprog er et naturligt og accepteret sprogvalg.</p>
---	--	---